

Szakmai indoklás az MTA 1986. évi közgyűlésre javasolt
tiszteleti tagjelölésekhez

I. Osztály

KORHONEN Mikko, 1936. október 14-én született Kuopioban. A Helsinkii egyetemen dolgozik, szűkebb szakterülete a finnugor és általános nyelvészet. A jelenlegi finn nyelvészet legkiemelkedőbb reprezentatív személyisége, akinek magyar kapcsolatai ismertek. A Helsinkiben működő Finnugor Társaság elnökeként és a finn Okt. Min. mellett működő lektori tanács /UKAN/ elnökeként egyaránt sokat tesz és tehet a jövőben is a magyarországi tudományosság érdekében. A finnugorisztika egyik legkiemelkedőbb személyisége, akinek munkássága a rokonnyelvek egészére is kiterjed s magas fokú általános nyelvészeti érdeklődéssel, tájékozottsággal és bátor kezdeményezőkésszeggel párosul. Az ő nevéhez fűződik többek között a Helsinkii egyetemen a finnugor szakképzésen belül a hungarológiai szakirányu képzés létrehozatala és ezzel egyidejűleg magyar vendégprofesszura létesítése.

HALASI-KUN Tibor, 1914-ben született Zágrábban. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1942-ig a turkológiai tanszék tanársegédje.

1943-tól 1952-ig Ankarában professzor, 1952 óta az Amerikai Egyesült Államokban a Columbia Egyetemen a turkológiai tanszék vezető professzora; ez utóbbi egyetemen a Turkish Center igazgatója. Német Gyula legkülönb tanítványa, a nemzetközi turkológia megbecsült tagja, rendszeres kapcsolatot tart magyar kollégáival és több magyar vonatkozásu téma /Project/ kidolgozását kezdeményezte. Az isztanbuli kéziratárakban három nagyjelentőségű török és mongol nyelvi emlék felfedezője. Az Archivum eruasiae Medii Aevi és az Archivum Ottomanicum alapítója és sikeres szerkesztője. Számos magyar őstörténeti és XVI.-XVII. századi török-magyar tárgyú mű szerzője.

AUSTERLITZ Robert, 1923. december 13-án született Bukarestben. New Yorkban a Columbia Egyetemen dolgozik. Szűkebb szakterülete Eurázsia nyelvei, metrika.

R. Austerlitz az európai strukturalizmus vívmányait ötvözi az amerikai nyelvészeti tradíciókkal és újításokkal. Nem sorolható be egyetlen irányzatba sem: önálló utakat jár, eredeti elgondolásaival sokhelyütt /Európában, Japánban, Amerikában/ vivott ki elismerést. Leginkább Lotz J. és Steinitz W. hagyományainak tovavivőjeként szokták emlegetni, holott évtizedek óta teljesen önálló nyelvészeti rendszerben gondolkodik. Önálló és eredeti gondolatai a nyelv minden szintjére kiterjednek, de mindenekelőtt a fonológiára, morfológiára és a verstanra. Kutatásait a klasszikus nyelvektől kezdve a mai világnyelvek anyagán túl az uráli nyelvekre, japánra, kinaira, ainura, paleoszibériai nyelvekre, sőt a legkisebb kelet-európai nyelvekre is kiterjeszti, pontosabban érvei e nyelvek tanulságaira épülnek föl. Az USA-n kívül sok helyütt tanított az Óceánon innen és túl. Európában is az egyik legjobban ismert és kedvelt amerikai nyelvész. A magyar tudományos élettel is nagyon jó és gyümölcsöző kapcsolatokat tart fenn, sűrűn vissza- visszajáró vendégünk.

NAUMANN Manfred, 1925-ben született. Az NDK TA rendes tagja, az akadémia Központi Irodalomtudományi Intézetében dolgozik. Szűkebb szakterülete az újabbkori német és francia irodalomelmélet.

M. Naumann az NDK irodalomtudományának, a középnemzedékhez tartozó kimagasló, Európa hirü képviselője. Jelentős szerepe van az újabb irodalomtudományi irányzatok marxista kritikájában, illetőleg recepciójában. Az újabbkori német irodalomra vonatkozó munkáit alapos filológiai előkészítés, finom érzékenység jellemzi. A magyar tudományos sággal elsősorban az irodalomtudománnyal évtizedek óta szoros kapcsolata van, együttműködésünk kifogástalan. Mint az intézet igazgatója, a magyar kutatók műveinek kiadásában, az együttműködés új és új formáinak kialakításában komoly érdemei vannak.

II. Osztály

DUBY Georges, 1919-ben született Párizsban. A College de France professzora. Szűkebb területe a középkori egyetemes történet.

Duby ma nemzetközi viszonylatban is a legnevesebb medievisták egyike. A francia Annales-iskola jeles képviselője. Egyszerre jellemzi őt a meszesemenő szakmai megalapozottság, a források elmélyedő elemzése, és a történelem folyamatának olyan átfogó szemlélete, amely a gazdasági-társadalmi fejlődéstől a középkori katedrálisok művészettörténetéig a jelenség széles körét tekinti át. Munkái közül magyarul is napvilágot látott a Histoire de la civilisation française /Mandrouval együtt, 1958/, és most készül a Le temps des cathédrales /1976/ és a középkori házasság problémáját tárgyaló Le chevalier, la femme et le pretre /1981/ magyar kiadása is. Szerkesztőként /és részben szerzőként/ részt vett az alábbi sorozatokban: Histoire de la France /1972-/, Histoire de la France rurale /1976-/, Histoire de la France urbaine /1980-/, valamint: Histoire générale des civilisations. 1973-ban neki ítelték a Prix de la Fondation de France elnevezésű díjat. A becsületrend lovagja.

OJZERMAN Teodor Iljics, 1914. május 4-én született Petroverovka nevű helységben. A SzUTA rendes tagja és annak Filozófiai Intézetében dolgozik. A Szovjetunió Filozófiai Társaságának elnöke.

Ojzerman egyike a szovjet filozófiai élet nemzetközi szinten is leginkább ismert és nagyrabecsült képviselőinek. Számos munkája Magyarországon is megjelent /Filozófiatörténet - metafizika 1970. Kossuth Kiadó, 362 p; A marxista filozófia kialakulása 1964. Kossuth Kiadó 675 p. és 1978. Kossuth Kiadó, 521 p. - két kiadásban is, stb./. Kutató munkáját a magas foku tárgyi, filozófiai tájékozottság, koncepciójának átgondolt és megalapozott volta, a kor eszmei problémái iránti magas foku érzékenység, a szemlélet és a módszerek eredetisége jellemzi. A szovjet filozófia intézet által vezetett osztálya a magyar és a szovjet filozófiai hagyományok kutatása - ezen belül Lukács György szovjetunióbeli tevékenységének kutatása - terén együttműködik Akadémiánkkal.

ARETIN Karl Otmar, 1923-ban született. A Mainzi Institut für Europäische Geschichte igazgatója, a Darmstadti Egyetem professzora. Szűkebb szakterülete a XVIII. századi, illetve legújabbkori német történelem.

Aretin K.O. egyike a vezető nyugatnémet történészeknek. Intézete a legszorosabb kapcsolatokat építette ki a magyar történettudománnyal. Ő volt a kezdeményezője egy szélesebb NSzK-magyar történész-együttműködésnek, s nagy szerepe volt abban, hogy nagyszámú történész delegáció utazhatott ki a stuttgarti világkongresszusra. Aretin professzor, aki számos vezető funkciót tölt be a nyugatnémet történész közéletben, kezdeményezője általában a kelet-európai és különösen a szovjet történettudománnyal való kapcsolat kiépítésében.

TAYLOR Alan John Percivale, 1906. március 25-én született Southportban. Nyugdíjazott angol történész professzor. Pályafutása során a legnevesebb angol egyetemek professzora /Manchester, Oxford/. Igen sok külföldi tudományos intézmény tiszteleti tagja, illetve diszdoktora.

Az európai modernkori történelem neves szakértője, legfontosabb könyvei a XIX. századi Európa diplomáciatörténeti kérdéseitől az I. és II. világháború problematikáján keresztül a II. világháború utáni Európa történeti kérdéseire felöleli azokat a jelenségeket, amelyek nélkül egyetemes történeti tájékozottságunk hiányos lenne. Nagy monográfiát adott ki az angol történelemtől is. Nagy tudományos apparátussal készült, súlyos művei mellett kedvelt műfaja az esszé.

Évtizedek óta elnöke az Angol-Magyar Társaságnak, a magyar történettudománnyal való kapcsolata igen élénk, számos kedvező lehetőséget nyújtott gyümölcsöző együttműködésre.

III. Osztály

CARLESON Lennart, 1928. március 18-án született Svédországban. A Svéd Királyi Tudományos Akadémia rendes tagja és igazgatója az ehhez az Akadémiához tartozó "Mittag-Leffler" Matematikai Intézetnek. Szűkebb szakterülete a Fourier-sorok elmélete, mértékelmélet, funkcionálanalízis.

A Carleson által bevezetett fogalmak - mint pl. a róla elnevezett mérték - alapvető jelentőségűek. A matematikai analízis több nevezetes problémáját oldotta meg. Bebizonyította /1966/ az un. Luzin-féle sejtést, megoldotta a Hardy-féle H^{∞} -tér szerkezetének tisztázása kapcsán felvetődött un. "corona problémát. Elsőként szerkesztett feltétlen bázist az un. H^1 és VMO terekben.

Carleson művei, köztük a "Selected problems on exceptional sets" című könyve, mélyenszántó gondolatai és módszerei világszerte - így hazánkban is - nagy hatást keltettek és a matematikai analízis számos területén meghatározták a kutatások irányát.

SZEKERES György, 1911. május 29-én született Budapesten. Az Ausztrál Tudományos Akadémia tagja, az University of New South Wales nyugalmazott professzora.

Szekeres tudományos munkássága igen sokoldalú. Első eredményeit az analitikus számelmélet, a geometria és a csoportelmélet terén érte el. Erdős Pállal közösen írt 1935-ös dolgozata a modern Ramsey elmélet kiinduló pontjának tekinthető. Jelentős eredményeket ért el az absztrakt algebrában, polinomok integritási tartományai ideáljainak vizsgálatában. 1958-59-ben kezdett a függvény iterációk elméletével foglalkozni, majd jelentős kombinatorikai és numerikus analízisbeli kutatásokat folytatott. Jelenleg is igen aktívan dolgozik, valós számok approximációjára vonatkozó algoritmikus eljárásokkal foglalkozik. Olyan világhírű tudós, aki hazánkkal való kapcsolatait mindvégig fenntartotta. Több ízben látogatott haza, előadásokat tartott. Számos elsőrendű munkáját közölte hazai folyóiratokban.

MÖSSBAUER Rudolf L., 1929-ben született. A Münchener Műszaki Egyetem tanszékvezető professzora, Nobel-díjas.

Mössbauer 1958-ban fedezte fel a gamma-sugarak visszalökődés-mentes rezonanciaemisszióját és abszorpcióját, ami azóta Mössbauer-effektus néven vált közismertté, s ma a világon több ezer kutató alkalmazza a Mössbauer-spektroszkópiát.

1972 és 1977 között a Grenoble-i Laue-Langevin Intézet igazgatója volt. Ebben az időszakban különösen sokat tett különféle nagyérzékenységű neutronspektroszkópiai módszerek kifejlesztéséért.

1977 óta R.L. Mössbauer a Münchener Műszaki Egyetem Fizikai Intézetének igazgatója. Jelenleg a neutrínók nyugalmi tömegének meghatározására végez és tervez újabb kísérleteket. Számos kitüntetés, díj és tiszteleti tagság mellett 1972-ben a SzUTA is tiszteleti tagjává választotta.

Mössbauer professzor több ízben látogatott Magyarországra. 1982-ben részt vett a nemzetközi neutrínó-konferencián Balatonfüreden. A Mössbauer-spektroszkópia területén ma hét kutatócsoport dolgozik hazánkban. Az ICAME /International Committee on the Applications of the Mössbauer Effect/ Magyarországot kérte fel, hogy a nagy nemzetközi Mössbauer-spektroszkópiai konferenciát 1989-ben /Mössbauer professzor 60. születésnapjának évében/ rendezze meg.

BARDEEN John, 1908-ban született Madison-ban /USA/. Kétszeres Nobel-díjas, az elméleti szilárdtestfizika legnagyobb élő egyénisége, aki szigorú értelemben vett elméleti kutatásokról kezdve a műszaki alkalmazásokig a teljes skálán fejtette ki alkotó tevékenységét.

1956-ban a tranzistor felfedezéséért, 1972-ben a szupravezetés elmélet kidolgozásáért kapott Nobel díjat.

1955-ben L.N. Cooperrel és J.R. Schriefferrel megalkotott szupravezetés elmélete a jelenség magyarázatán túl az egész fizika /beleértve a mag és elemi részek fizikáját/ gondolatvilágát forradalmasította. Az utóbbi évtizedben a közel egydimenziós szerves és szervetlen vezető területén dolgozott. Ő hívta fel a figyelmet a mozgó töltéssűrűség hullámok jelenségkörére.

John Bardeen szoros kapcsolatot tartott és tart fenn a magyar kutatókkal. Az ő javaslatára és támogatásával rendeztük meg Siófokon az első "Szerves vezetők és félvezetők" tárgykörű konferenciát 1976-ban. 1984-ben ugyancsak az ő kérésére rendeztük meg a "Töltéssűrűség hullámok" tárgyú konferenciát Budapesten. Jelenleg azt javasolta, hogy a kvantum alagut effektusról rendezzünk egy workshopot, amelyet az MTA Elméleti Fizikai Műhelye keretében rendezünk meg.

John Bardeen, amikor a Fehér Ház meghirdette a csillagháborus felkészülést, lemondott a kormány Tudományos Tanácsadó Testületének tagságáról.

IV. Osztály

MAC KEY James, 1919-ben született Stockholm-ban. A Svéd Királyi Tudományos Akadémia rendes tagja. Szűkebb szakterülete a buza filogenézise és speciális bélyegei kialakulásának mikroevolúciója. A buza produkció-genetikájában és a mesterséges evolúció irányításában kialakított hipotézise nemcsak az elméleti genetikusok, de a praktikus nemesítők hasznos forrása, kutatásai világszerte ismertek és elismertek.

Jelenleg is - bár nyugdíjas - aktívan dolgozik. A magyarországi kutatásokkal is élénk a kapcsolata, nemzetközi lapjaink szerkesztésében, a lektorálási munkában és tudományos kérdések megvitatásában is részt vesz.

GOODMAN Robert N., 1923-ban született Yonkers-ben /USA/. A missouri Egyetem Növénykörtani Tanszékének professzora.

Goodman professzor nemzetközileg elismert szaktekintély a növényi baktériumos betegségek kutatása területén. Kiemelkedő eredményeket ért el az antibiotikumok gyakorlati növényvédelmi alkalmazása területén, továbbá a gazda-parazita kapcsolatok élettani kérdéseinek tisztázásában. Eredményeit számos publikációban, igen nivós folyóiratokban, valamint több könyvrészletben ill. review-ban és saját könyveiben közölte. Az egyik összefoglaló munkáját, amely a növények hiperszenzitivitásával kapcsolatos, Klement Zoltán akadémikussal közösen írta meg 1967-ben.

Magyarországon összesen hét alkalommal töltöt el rövidebb időt, amikor előadásokat tartott, ill. kísérleti munkát végzett.

Nemzetközi elismertsége rendkívül nagy, több világtudományos kongresszuson vitt vezető szerepet, szerkesztőbizottsági tagja a *Physiol. Plant Pathology* c. nagyhirű folyóiratnak és tiszteletbeli, örökös tagja az *American Phytopathological Society*-nek.

NIKONOV A.A., 1918-ban Zajkovo-ban született . A V.I. Lenin Mezőgazdaságtudományi Akadémia /VASZHNIL/ elnöke, a SzUTA rendes tagja. Szűkebb szakterülete a mezőgazdasági szervezés.

1951-től 1961-ig Nikonov A.A. a gazdasági irányításban vállalt tevékenységet, a Lett SzSzk mezőgazdasági minisztereként.

1963-tól 1978-ig a Sztavropoli Mezőgazdasági Tudományos Kutatóintézet igazgatója. Ezután a VASZHNIL osztályelnöke a mezőgazdasági termelés közgazdasága és szervezése osztályon, majd a VASZHNIL első al-elnöke, ezután elnöke lett.

Tudományos tevékenységének egyik legfontosabb iránya a mezőgazdasági gazdálkodási rendszer alapjainak kidolgozása. Irányításával folyik a mezőgazdasági gazdálkodási rendszer regionális modelljeinek kidolgozása, és a rendszerelemzés alkalmazása az agráripari komplexum kutatásában. Ő kezdeményezte a számítógépek és a matematikai módszerek széles körű elterjesztését a mezőgazdasági tudományos kutatásban.

Nikonov akadémikus a VASZHNIL elnökeként nagy gondot fordít akadémiáink kapcsolatának továbbfejlesztésére és mint tudós, kezdeményezője és aktív résztvevője a mezőgazdaságirányítási módszerek fejlesztése területén folyó közös kutatásoknak.

MÜLLER Georg, 1917-ben született Budaörsön. Az NDK Mezőgazdaságtudományi Akadémia rendes tagja, a Hallei Luther Márton Egyetem nyugalmazott egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a talajtan, talajbiológia.

Tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetem Mezőgazdasági Karán végezte és itt szerzett diplomát 1942-ben. 1942-1947-ig a Földművelésügyi Minisztériumban dolgozott növényvédelmi felügyelőként. 1947-ben kitélepitették.

A talajtermékenységi - különösképpen a talajbiológiai - kutatások nemzetközileg elismert szaktekintélye. Publikációi világszerte nagyraértékelték. Kiemelkedő ezek közül az 1965-ben megjelent "Bodenbiologie" c. monográfiája, amely a tudományterület eddigi eredményeinek egyik legszinvonalasabb összefoglaló kézikönyve. Tudományos tevékenységéért 1966-ban Állami Díj-at kapott az NDK-ban. Hosszu ideig volt elnöke az NDK Talajtani Társaság Talajbiológiai Szakosztályának, 1974-1978-ig a Nemzetközi Talajtani Társaság III./Talajbiológiai/ Bizottságának. A "Zentralblatt für Mikrobiologie" c. nagytekintélyű folyóirat főszerkesztője. G. Müller professzor sokoldaluan elősegítette a magyar-NDK tudományos kapcsolatok fejlesztését, közös mezőgazdasági kutatások kialakítását. Rendszeres résztvevője a magyarországi talajbiológiai rendezvényeknek, a "Georgikon Napok"-nak és más tudományos eseményeknek.

SCHÖNMUTH Georg, 1928. május 27-én született Rostock-ban. Az NDK Mezőgazdaságtudományi Akadémia rendes tagja, a Berlieni Humboldt Egyetem tanszékvezető professzora. Szűkebb szakterülete az állattenyésztési genetika.

Széleskörű irodalmi tevékenységet fejt ki, több mint 130 publikációban és 2 tankönyv keretében számolt be kutatási eredményeiről az állattenyésztési genetika és különösen a szarvasmarha tenyésztés területéről. Schönmut akadémikus intenzíven foglalkozott a fajtatiszta-tenyésztés és keresztezés, valamint a heterózishatás, a betegségekkel szembeni ellenállóképeség és az ikerellés kérdéseivel.

1976-1982 között alelnöke, majd 1985-től elnöke az Állattenyésztők Európai Szövetsége Szarvasmarha Tenyésztési Bizottságának.

Schönmut professzor kétségtelenül a legkiválóbb állattenyésztési szaktekintélye az NDK-nak. Kapcsolatai a magyar állattenyésztési tudomány

művelőivel igen szoros. Számos nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott hazánkban, és élénk kutatási együttműködést alakított ki magyar kutatókkal.

DAKOV Mako, 1920. december 5-én született Reszelecben. A Bolgár Tudományos Akadémia rendes tagja, a Bolgár TA alelnöke.

Dakov alapvetően a tölgyek erdőművelési tulajdonságainak vizsgálatával foglalkozott, továbbá a tölgy sarjadék szálerdővé való átalakításának kérdéseivel, valamint a tölgyesek erdőművelési problémáival. Kiemelkedő szerepet vitt Bulgária korábban agyonlegeltetett gyenge minőségű tölgy erdei rekonstrukciójának tudományos előkészítésében és megvalósításában. Nagy része volt azokban a nemzetközileg is számottevő sikerekben, amit a bolgár erdészet a második világháború után elért. Tudományos eredményeiért két ízben Georgij Dimitrov díjjal tüntették ki.

Az 1950-es évek óta jó kapcsolata van a magyar erdészettel. Többször járt Magyarországon, előadást tartott az Erdészeti Tudományos Intézetben, a Tudományos Akadémián. Őszintén támogatta és fejlesztette a bolgár-magyar erdészeti tudományos kapcsolatokat.

V. Osztály

THURAU Klaus, 1928-ban született Bautzenben. A Heidelbergi Tudományos Akadémia tagja, a Münchener Egyetem Élettani Intézetének igazgató professzora. Szűkebb szakterülete a kísérletes vesefiziológia és vesepathológia.

Thurau ismerte fel, hogy a disztális vesetubulusba juttatott fiziológiás sóoldalt kiváltja az ugyanahhoz a nepronhoz tartozó glomerulusban az afferens arteriola szűkületét, ami szükségképpen a filtráció csökkenésére és ezáltal a tubulusba jutó "primer" vizelet mennyiségének csökkenésére vezet. A jelenséget

- 11 -

a világirodalom tubuloglomerális feedbacknak vagy Thurau-jelenségnek nevezi. A tubulusba mikroinjekcióval bevitt sóoldat mennyiségét és/vagy összetételét a mascula densa sejtjei "érzékelik", ami kiváltja a juxtaglomeruláris apparatusban /myoepithél-sejtek/ lokálisan renin, majd angiotensin II termelését, aminek közvetlen következménye az afferens arteriola constrictiója. A jelenséget a legkülönbözőbb akut vese-elégtelenség-modellekben is igazolta.

Thurau professzor a hazánkban folyó német nyelvű medikus-oktatás legnagyobb sulyu pártfogója. Neki köszönhető, hogy az első két év végén leteendő szigorulatok (un. physicum) eredményét a német kormányzati szervek elfogadják és mindent megtesz abban az irányban, hogy a klinikai fél éveket is nálunk hallgató német diákok hazájukban ne legyenek károsan megkülönböztetve a német egyetemeken hallgató tanulóktól.

Thurau K. a Nemzetközi Tudományos Egyesületek Tanácsa /ICSU/ Végrehajtó Bizottsági tagjaként az elmúlt években több alkalommal járt Magyarországon is.

WEBER George, 1922-ben született Budapesten. Az Indiana Egyetem Orvosi Karának professzora. Szűkebb szakterülete a daganatok biokémiája és kemoterápiája. Az Amerikai Tudományos Akadémia Tagja.

Weber nemzetközi tekintélynek örvendő biokémikus rákkutató, aki felfedezte, hogy a daganatsejtekre egy rendezett enzimatikus és metabolikus /a ráksejtekre/ egyensúly zavar jellemző. Bevezette az un. molekuláris korreláció koncepciót, mely nagy nemzetközi visszhangra talált. Kiterjedt vizsgálatokat végzett különösen a máj daganatokra és normál májszövetre vonatkozóan a kulcs enzimek patternjét illetően; vizsgálatai

a daganatsejtekben a gén expressziós zavarokba mély betekintést eredményeztek. A rákos sejtek phenotipusának biológiaiilag fontos biokémiai jellemzését nyújtotta, emberi tumorok vonatkozásában is. E vizsgálataival az enzim patternre alapozott szelektív kemoterápia racionális kialakításának alapjait rakta le.

Intézetében számos magyar onkológus kutató dolgozott tanulmányutasként; és az Országos Onkológiai Intézettel jelenleg is kollaborációban áll. Nemzetközi testületekben tekintélyével a magyar tudományos érdekeket mindenkor önzetlenül támogatta, számos hazai tudományos rendezvényen előadásokat tartott, elősegítette nemzetközi workshop magyarországi megrendezését, és általában minden alkalmat megragad, hogy a legkülönbözőbb módon segítse a hazai onkológusok, biokémikusok nemzetközi kapcsolatainak kibővítését, szaktekintélyének növelését.

SEITELBERGER Franz, 1916. december 4-én született Bécsben. Az Osztrák Tudományos Akadémia rendes tagja. Szűkebb szakterülete idegkórtan, az idegbetegségek kórszövevénye.

Seitelberger azok közé a ma már szinte kivételes kutatók közé tartozik, akiknek áttekintése van szakmája minden lényeges területén. Magáévá tette a hagyományos módszereket és értékesíti a rohamosan szaporodó új vizsgálati eljárásokat. Ezért gazdagította a neuropathológiát kiemelkedő eredményekkel. A tárolásos betegségek tanában figyelmet fordított arra, hogy az un. családi vakságos idiotaság egyes szövettanilag is sajátos alakjait jellemzik a myoclonusos jelenségek. Kiválóan elemezte a myoclonus testek histochemiáját. Ugyancsak az öröklődő idegbetegségek területéhez tartoznak a Pelizaeus-Merzbacher-féle betegségekre vonatkozó vizsgálatai. A neuro-axonalis dystrophia, amelyben a tengelyfonal-duzzadás vezető szerepet játszik, és amelyet a szakirodalom Seitelberger-féle betegség névvel illet, a szakirodalmat sűrűn foglalkoztatja. Ki kell emelnünk a gyulladáshoz kapcsolódó betegségekre vonatkozó kutatásait is, amelyekben részben emberi, részben állatkísérletes anyag alapján jellemzi a kullancs-encephalitist, fejtegeti a para-, ill. postinfectiós betegségek ismereteit. Az időskori elme-ideg betegségek kórszövevényéhez is szolgáltatott értékes adatokat. Az utóbbi években gyakran kitér az agyműködés és a szellemi élet összefüggéseire.

Többször hallottuk őt a Magyar Ideg- és Elmeorvosok Társaságának kongresszusain, de egyéb alkalmakkor is, pl. ismételten mint a Szemmelweis Orvostudományi Egyetem Vendégét. Intézetében rövidebb-hosszabb ideig volt tanulmányúton több fiatal magyar szakember, akiknek mindig igen lényeges támogatást nyújtott.

VI. Osztály

BEÉR János Miklós, 1923. február 27-én született Budapesten. A Massachusetts Institute of Technology /MIT/ professzora. Szűkebb szakterülete az égéelmélet, tüzeléstechnika.

Beér tudományos munkájával az égéelmélet és a tüzeléstechnika nagyszámu problémájának megoldásához járult hozzá, munkája alapvető az égők környezetében létrejövő áramlási és gyulladási viszonyok tisztázásában, ami a stabil égés szempontjából is jelentős. Jelentős eredményeket ért el az újabb tüzelési eljárások kutatásában, a különböző folyadék-szilárd anyag szuszpenziók tüzelésekor fellépő jelenségek tisztázásában, továbbá a fluidizációs szénportüzelésnél lejátszódó folyamatok elméleti és gyakorlati vizsgálatában. A fluidágy viselkedésére felállított - széleskörűen elismert - modellje kitűnő egyezést mutat a kísérleti eredményekkel.

Kapcsolata a magyar tudományos élettel több mint 20 éve igen szoros és tartós. Több, nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémián, a Budapesti Műszaki Egyetemen.

Magyarországi látogatásai alkalmával mindig kapcsolatba lép a hazai tudományos szakkörökkel, egyetemi és kutatóintézetekkel, részletesen megvitatva a hazai gyengeminőségű szenek tüzelésével kapcsolatban felmerülő problémákat és mindig hasznos tanácsokkal járul hozzá azok megoldásához.

Több mint 150 tudományos közleménye jelent meg a legrangosabb folyóiratokban és konferencia kiadványokban. Szakcikkei hazai szaklapokban is megjelentek.

ZÁBORSZKY János, 1914. május 13-án született Budapesten.

Az Amerikai Műszaki Akadémia tagja, a St. Louis-i Washington Egyetem professzora. Szűkebb szakterülete a szabályozástechnika.

Záborszky széles szakterületének, tehát az erősáramu elektrotechnikának és a szabályozástechnikának világszerte egyik legismertebb alkotó kutatója. Két könyve jelent meg: Szimmetrikus összetevők /1945 Budapest/ és Electric Power Transmission, The Power System in the Steady State /1954, társszerző: J.W. Rittenhouse/. Kutatómunkája eredményeiről 90 tudományos közleményben számolt be.

Hosszabb ideje szoros kapcsolatot tart újra Magyarországgal, az 1984-es Budapesti IFAC Világkongresszuson a nyitó plenáris előadást is ő tartotta. A világszervezet tagjai erre az ő iránta való tisztelet kifejezéseként kérték fel, ő pedig Magyarország iránti elkötelezettsége jeléül vállalta.

HOFF Nicholas J. 1906. január 3-án Magyaróváron született. Több amerikai akadémia tagja, a Stanford Egyetem emeritus professzora. Szűkebb szakterülete a mechanika.

Hoff a mechanika nemzetközileg elismert kiváló művelője, több szakkönyv, 200 szakdolgozat szerzője, nagyszámu nemzetközi és amerikai egyesület vezetője ill. tagja, nemzetközi kongresszusok szervezője.

Hazánkkal közel 20 éve intenzív kapcsolatot tart fenn. Kétszer tartott előadást az MTA vendégeként hazánkban. Az USA-ba látogató magyar oktatókat és kutatókat mindenkor pártfogásába vette, ösztöndíjak adományozásával és személyes befolyásával sok esetben tette lehetővé ill. segítette elő nemzetközi kongresszusokon való részvételüket és tudományos kapcsolataik kiépítését. Hoff professzor a magyar mechanikai tudomány nemzetközi kapcsolatainak kiépítéséhez jelentős mértékben járult hozzá és e téren napjainkban is aktívan tevékenykedik.

KRASZOVSZKIJ Nyikolaj Nyikolajevics, 1924-ben Szverdlovszkban született. A SzUTA rendes tagja. Szűkebb szakterülete a szabályozáselmélet.

Kraszovszkij nemzetközileg elismert szaktekintély a stabilitáselmélet és a szabályozott rendszerek matematikai elmélete terén. Konkrét kutatási eredményei a Ljapunov-függvények módszerének alkalmazása, nemlineáris rendszerek hatékony stabilitási kritériumainak kidolgozása, sztochasztikus szabályozó rendszerek stabilitásvizsgálata, a funkcionálanalízis és a differenciális játékelmélet módszereinek alkalmazása terén születtek meg.

Tudományos eredményei kétszáznál több tudományos cikkben és öt monográfiában láttak napvilágot, ez utóbbiak közül pl. a differenciális játékelméletről szóló - Szubbotina társszerzővel együtt írott - monográfiája az orosz nyelvű kiadás mellett franciául is megjelent, és a témakörben alapvető műnek számít.

Főszerkesztője a SzUTA, a CsSztA és az MTA közös tudományos folyóiratának, a Problems of Control and Information Theory-nak, ebben a minőségében is meghatározó szerepet játszik szakterületén a magyar-szovjet tudományos kapcsolatok formálásában, módszeresen segíti a témaköréhez kapcsolódó hazai tudományos életet.

VELIHOV Evgenyij Pavlovics, 1935. február 2-án született Moszkvában. A SzUTA rendes tagja, alelnök. Szűkebb szakterülete az elméleti magnetohidrodinamika.

Velihov tudományos tevékenységét az I.V. Kurcsatovról elnevezett Atomenergia Intézetben kezdte magnetohidrodinamikai áramok stabilitás elméleti kérdéseinek tanulmányozásával. Később kapcsolódott be a szabályozott termonukleáris reakciók kutatásába. Behatóan foglalkozott a hőenergia direkt átalakításával elektromos energiává magnetohidrodinamikai átalakítók segítségével, továbbá nagyteljesítményű CO_2 lézerek létrehozásával és ezek alkalmazásával a fémegmunkálásban. Kiemelkedő eredményeket ért el az alacsonyhőmérsékletű plazmák fizikájában is.

Kiterjedtek szakmai és tudományos szervező tevékenysége mellett jelentős társadalmi tevékenységet is folytat, többek között a tudósoknak a nukleáris leszerelésért folytatott küzdelme egyik vezetőjeként.

Mind Kurcsatov intézeti, mind akadémiai tisztségeiben komoly befolyást gyakorolt az igen szoros magyar-szovjet tudományos kapcsolatokra, nagyban elősegítette azok eredményességét.

VII. Osztály

SNATZKE Günther, 1928-ban született Hartbergben /Ausztria/. A Ruhr-i Egyetem tanszékvezető professzora. Szűkebb szakterülete a szerves vegyületek szerkezetvizsgálata.

Snatzke több empirikus és elméleti módszert dolgozott ki a molekulaszerkezet és a kiroptikai sajátságok közötti összefüggések megállapítására - ezen munkássága révén nagy nemzetközi elismerésre tett szert. 190 eredeti közlemény és 30 összefoglaló dolgozat szerzője. A természetes anyagok konfigurációja és ciklikuláris dikroizmusa /CD/ közötti összefüggés nemzetközi szaktekintélyeként egyre több meghívást kap CD-tanfolyamok vezetésére, előadások tartására.

Magyarországon mintegy 10-12-szer járt, számos előadást tartott, 1971-ben kéthetes CD tanfolyamot vezetett Budapesten.

Állandó társelnöke a kétévenként felváltva Magyarországon ill. Bulgáriában tartott International Conference on Chemistry and Biotechnology of Biologically Active Natural Products c. rendezvénysorozatnak.

SIMIONESCU Cristofor I., 1920. július 17-én született Jassi-ban.

A Román Tudományos Akadémia rendes tagja, alelnök. Szűkebb szakterülete a makromolekuláris kémia.

Simionescu tudományos tevékenységének főbb területei: a fa- és cellulóz kémiaja, szintetikus papirok, poliszacharidok kémiaja, különleges monomerek polimerizációja, kopolimerizációja és ojtásos polimerizációja. Polimerek mechanokémiaja, fotó és félvezető polimerek kémiaja,

EDA-komplexek a polimerkémiaiban, plazmakémiai módszerek alkalmazása a polimerizációban.

A makromolekuláris kémia és a szerves kémia területén több mint 400 közlemény szerzője. 40 szabadalom és 10 könyv jelzi tudományos tevékenységének eredményességét.

Főszerkesztője az International Journal Cellulose Chemistry and Technology c. lapnak.

Több alkalommal fogadott magyar kutatókat a Jassi-i Intézetben és tudományosan együttműködik az MTA Központi Kémiai Kutató Intézetének Makromolekuláris Osztályával.

GUTMANN Viktor, 1921. november 10-én született Bécsben. Az Osztrák Tudományos Akadémia rendes tagja, a Bécsi Műszaki Egyetem professzora. Szűkebb szakterülete a szerves kémia.

Gutmann tudományos tevékenysége elsősorban a halogének kémiája, továbbá a nem-vizes oldatok kémiája területén eredményezett alapvetően fontos eredményeket. A legjelentősebb ezek közül a donor szám fogalmának felismerése, ami az ugyancsak az általa bevezetett akceptor számmal együtt az egyik legfontosabb jellemzője az oldószereknek. A donor, akceptor kölcsönhatások elemzése vezetett el három kötéshosszúsági variációs szabály felismeréséhez, melyeket az irodalom Gutmann-szabályok néven tart nyilván.

Eredményeiről többszáz dolgozatban és három nagysikerű könyvben számolt be, melyek közül a The Donor-Acceptor Approach to Molecular Interactions /orosz és japán nyelven is megjelent/ a modern szerves kémia egyik klasszikus alkotásának tekinthető. A legkülönbözőbb termodinamikai és kinetikai jelenségek értelmezését teszi lehetővé viszonylag egyszerű megfontolások alapján.

Nemcsak tudósként, hanem tudományszervezőként is nemzetközileg ismert és elismert. Több nagysikerű nemzetközi konferenciát rendezett.

Különleges érdemei vannak a szocialista országok vegyészeivel való kapcsolatok fejlesztésében, jelentősen járult hozzá ahhoz, hogy a koordinációs kémia területén széles és mély nemzetközi kapcsolatok alakultak ki a különböző társadalmi rendszerekhez tartozó országok szakemberei között.

VIII. Osztály

JACOB Francois, 1920-ban született. A Pasteur Intézet professzora, Nobel-díjas. Szűkebb szakterülete a molekuláris genetika.

Jacob a modern kísérletes biológia egyik megalapítója, aki munkásságáért 1965-ben Nobel-díjat kapott. Jelenleg a sejt differenciálódás molekuláris biológiával és genetikájával foglalkozik. A Pasteur intézeten belül egy önálló kutatóintézetnek a vezetője. Az 1950-es évek közepétől vannak kapcsolatai magyar kutatókkal, munkássága nagy hatással volt a magyarországi mikrobiális genetikai kutatások kialakulására. Az MTA vendégeként 1969-ben két hetet töltött Magyarországon, s jelenleg is akadémiai meghívottként 1986-ban Magyarországra látogat.

KOSZTYUKPlaton Grigorjevics, 1924. augusztus 20-án született. A SzJTA rendes tagja, az Ukrán TA Élettani Intézete igazgatója. Szűkebb szakterülete idegélettan.

Kosztjuk kutatási területéhez tartozik az ingerület és gátlás membránszintű folyamatainak, az idegsejt működésének és a szinaptikus átvívódás mechanizmusainak kutatása. Módszertani és elméleti munkássága során feltárta az aktiv iontranszport kapcsolatát metabolitikus folyamatokkal, a transzmembrán áramkomponensek ionfüggését, valamint a gerincvelői felszálló és leszálló idegpályák szinaptikus szerveződését.

Munkatársaival együtt elsők között írta le neuronok ingerület-generálásában a Ca^{2+} szerepét, amivel az ionteória általánosabb megfogalmazást nyert. A korszerű elektrofiziológiai módszerek fejleszté-

sében kiemelkedő érdeme a szóma-dialízis kidolgozása, ami utat nyitott izolált idegsejteknek az izolált óriásaxonhoz hasonló alkalmazására az ingerület membrán-biofizikai tanulmányozásában.

Rendszeres kapcsolata van magyar intézetekkel és kutatókkal. Több ízben járt hazánkban és tartott előadást az Akadémia vendégeként.

Wang Ying-lai, a Kinai Tudományos Akadémia rendes tagja, a Sanghaji Biokémiai Intézet ny. igazgatója. Szűkebb szakterülete a biokémia.

Wang világszerte elismert vizsgálatokat végzett fehérjék és nukleinsavak szerkezete és funkciója közötti kapcsolatok kutatásában. Az ő munkacsoportja valósította meg az emberi inzulin kémiai totálszintézisét. Ugyancsak az ő vezetésével szintetizáltak először teljes biológiai aktivitással rendelkező tRNA^{Ala}-t. Az ő vezetése alatt indult meg az intézetben a hepatitis kutatás, a májrák korai felismerésére szolgáló vizsgálati módszer kidolgozása.

Több magyar kutatót fogadott intézetében és ő is járt Magyarországon szakmai köruton.

SCHALLY Andrew Victor, 1926. november 30-án született Wilno-ban /Lengyelország/. A Tulanei Egyetem professzora, Nobel-díjas. Szűkebb szakterülete neuroendokrinológiai biokémia.

Schally professzor Saffran-nal együtt 1955-ben elsőként mutatta ki, hogy hypothalamusból készült kivonatnak a hypophysis ACTH elválasztását serkentő hatása van. Ezt közvetlenül bizonyította, amikor Roger Guillemín-nel teljesen egyidőben, de tőle függetlenül munkatársaival megállapította a thyroidea serkentő hormon /TSH/ leadását stimuláló TSH-releasing hormon /TRH/ kémiai szerkezetét és szintetizálta a hormont, majd elsőként állapította meg a luteinizáló hormon /LH/ leadását serkentő luteinizáló hormon-releasing hormon /LH-RH/ kémiai szerkezetét és szintetizálta a neurohormont. Schally professzor további vizsgálatai új, hypothalamikus amenorrhoea esetén ovulációt kiváltó, illetve prostata-carcinoma terápiás eljárás kidolgozását eredményezte és új, a jelenlegiekénél jobb, t.i. mellékhatásoktól mentes, antikoncepciens előállításával kecsegtet.

Messzemenően támogatja a hazai neuroendokrinológiai és neuroendokrin biokémiai kutatómunkát illetve kollaborál magyar kutatókkal. Több hazai munkacsoportból számos kutató dolgozott évekig new-orleansi laboratóriumában és honosított meg itthon ott elsajátított teljesen új módszereket.

HOHLOV Alekszandr Sztepanovics, 1916-ban született Moszkvában.

A SZUTA levelező tagja, főtitkárhelyettes. Szűkebb szakterülete a biopolimerek biokémiája.

Hohlov elsősorban a biopolymerekkel, továbbá a különféle bioregulátorokkal /antibiotikumok, hormonok, szintetikus és természetes rák-ellenes anyagok/ hatásmechanizmusának feltárásával foglalkozott. A későbbiek során a mikroorganizmusok intracelluláris bioregulátoraival és az antivirális vakcinákkal folytatott uttörő jellegű kísérleteket. Kutatási eredményeit több mint 250 tudományos közleményben publikálta orosz nyelvű, illetve nemzetközi folyóiratokban, illetve több könyvben is összefoglalta.

A magyar tudományos élettel széleskörű kapcsolatokat tart fenn. Az utóbbi években többször járt Magyarországon és tudományos előadásokat tartott a Debreceni Orvostudományi Egyetemen, az MTA Antibiotikum-kémiai Tanszéki Kutatócsoportjában, a Szegedi Biológiai Kutató Központban, a Központi Kémiai Kutatóintézetben.

A nemzetközi tudományos kapcsolatokért felelős főtitkárhelyettesként több mint tíz éve segíti a szovjet-magyar akadémiai tudományos kapcsolatok fejlődését.

RIMAN Jozef, 1926. január 30-án született. A Csehszlovák TA rendes tagja, elnök. Szűkebb szakterülete biokémia.

Riman tudományos munkáját a csontvelő és a lép sejtjeinek citokémiai tanulmányozásával kezdte, majd munkája a kísérletes leukémia és a vírusok biokémiai megismerése felé fordult.

A 60-as évek végén a retrovirusok információs készülékét tanulmányozta, s Temin-nel egyidőben részt vett a reverz-transzkriptáz polimeráz aktivitásának felismerésében.

A CsTA Biokémiai Intézetéből kiválva szervezte meg 1975-ben a CsTA Molekuláris Genetikai Intézetét. Itt végzett munkáiból kiemelkedik többek között a trerovirus virionjának fehérjeszintetizáló elemeire vonatkozó kutatása, valamint a virális T RNS alegységszerkezetének leírása.

Riman fiatal korától kezdve több ízben létesített kapcsolatot magyar kutatókkal és sokuknak volt alkalma megismerni rendkívül komoly és odaadó tevékenységét.

IX. Osztály

BOGOMOLOV Oleg Timofejevics, 1927-ben született Moszkvában. A SZUTA rendes tagja, a Szocialista Világrendszer Gazdasága Kutató-intézet igazgatója. Szűkebb szakterülete a közgazdaságtudomány.

Bogomolov a szocialista országok együttműködésében a nemzetközi kereskedelemmel összefüggő számos tudományos publikációval rendelkezik. Foglalkozik a magyar gazdaság kérdéseivel, szinte évente tart Magyarországon előadásokat, a magyar tudósokkal szoros kapcsolatot tart fenn. Intézetének munkatársai rendszeresen látogatják intézetünket, közös kutatási programokban vesznek részt. A szocialista országok tudományos akadémiái közötti együttműködés keretében működő, a szocialista világrendszer fejlődésének kérdéseit kutató Problémabizottság elnöke. A nemzetközi Közgazdasági Társaság Végrehajtó Bizottságának tagja.

WEICHELT Wolfgang, 1929. április 9-én született. Az NDK TA rendes tagja, az Állam- és Jogelméleti Intézet igazgatója. Szűkebb szakterülete az állam- és jogtudomány.

Weichelt az NDK állam- és jogtudományának egyik legtekintélyesebb, nemzetközileg elismert képviselője. A magyar állam- és jogtudományhoz régi és igen szoros kapcsolatok fűzik. Hosszu évek óta előharcosa volt a tudományos együttműködés szorosabbra fűzésének a két

akadémiai testvérintézet között, kezdeményezéseivel, ismételt magyarországi látogatásaival, egymás eredményeinek megismertetésére és hasznosítására irányuló törekvéseivel sokat tett azért, hogy a magyar állam- és jogfejlődésről, valamint állam- és jogtudományról a német nyelvterületen a valóságnak megfelelő kép alakulhatott ki.

X. Osztály

SZMIRNOV Vladimir Ivanovics, 1910. január 31-én született Moszkvában. A SzUTA rendes tagja. Szűkebb szakterülete ércteleptan, metallogenetika.

Szmirnov tudományos tevékenysége felöleli a hasznosító ásványi nyersanyagok széles skálájának kutatását, egyrészt a hasznosító nyersanyagok lelőhelyeinek jellemzése, tudományos és gyakorlati feltárásuk módszerei, másrészt elméleti, metallogenetikai kutatások. Az első kutatási irányzat keretében 320 hazai és külföldi nyersanyaglelőhelyet dolgozott fel, s az ő nevéhez fűződik az első szovjet metallogenetikai térkép. A másik kutatási irány keretében tisztázta a különböző geológiai ciklusokhoz, folyamatokhoz kötött ércesedést, kutatta a polimetallikus, szulfidos érctelepek kialakulását és kialakította ezek fázisbeli és időbeni elkülönítésének módszereit. Eredményeiről több száz tanulmány és könyv ad számot.

Kiemelkedő nemzetközi tudományos aktivitása is. A Nemzetközi Geológiai Unió alelnöke volt 1968-1976. között, s jelentős mértékben szerepet játszott a szocialista országok szakembereinek a nemzetközi tudományos élet vezetőségeibe történő bekapcsolásában. Magyarországon is nem egy ízben járt részben mint az IUGS alelnöke, részben mint szakértő.

KOSTROWICKI Jerzy, 1918-ban született Wilnóban. Az LTA rendes tagja, a Földrajzi és Területfejlesztési Intézet igazgatója. Szűkebb szakterülete a mezőgazdasági földrajz.

Kostrowicki a gazdasági geográfia világhírű, kiemelkedő személyisége. A Föld mezőgazdasága tipológiai módszereinek kidolgozása legjelentősebb tudományos teljesítménye. E témában készült alapvető kézikönyve a

"Zarys geografii rolnictwa", a lengyelen kívül oroszul, angolul, olaszul, spanyolul és japánul is megjelent. "Európa mezőgazdasági térképe" c. munkája a tematikus térképezés kimagasló alkotása. Az említettek mellett mintegy 15 könyve és 200-nál több értekezése jelent meg.

Kostrowicki magyar kapcsolatai igen régiek, mintegy 25 évre tekintenek vissza. A magyar geográfia nemzetközi befogadásában nagy segítséget nyújtott. Az Akadémiai Kiadónál megjelenő "Geography of World Agriculture" sorozat első kötetét "Polish Agriculture" címmel ő írta. Többször járt hazánkban s gyakorlatilag valamennyi hazai gazdasági geográfust fogadta intézetében.

KAUTZLEBEN Heinz, 1934. március 31-én született Kelbrában. Az NDK TA levelező tagja, a Központi Földfizikai Intézet igazgatója. Szűkebb szakterülete a geodézia, geofizika.

Kautzleben a geodézia és a geofizika határterületén végzett kutatások kiemelkedő egyénisége. Nemzetközi szervezetek kimagasló tudományszervező, irányító alakja. A Nemzetközi Geodéziai Szövetség V. /Geodinamika/ Szekciójának elnöke és a Végrehajtó Bizottság tagja, a szocialista akadémiák többoldalú együttműködése keretében alakított "Planetáris geofizikai kutatások bizottság /KAPG/" al-elnöke.

Mintegy 150 tudományos tanulmány és előadás szerzője. Szoros kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel, számos alkalommal járt Magyarországon és előadásokat is tartott.

MENSCHING Horst, 1921-ben született Möllbergben. A Rajta-Westfáliai Ta tagja, a Hamburgi Egyetem professzora. Szűkebb szakterülete a természeti földrajz.

Mensching nemzetközileg kiemelkedően aktív geográfus, a száraz, félsivatagos földövekben, főleg a sivatagosodás problémáival foglalkozik. Két évtized óta rendszeres tapasztalatcsere kapcsolatot tart fent magyar geográfusokkal. A közös kutatások tárgya többnyire az

általános felszíni elpusztulás, a tönkösödés és a pedimentáció témakörébe tartoztak.

Jelentős szerepet vállalt a magyar geográfia eredményeinek külföldi elismertetéseiben. Tudományos munkássága a geomorfológia és a táj-ökológia terén nemzetközileg is alapvető és igen jelentős. Több mint 100 tudományos publikációt tett közzé a fizikai földrajz és a geomorfológia tárgyköréből.

AGANBEGJAN Ábel Gézavics, 1932. október 8-án született Tbilisziben. A SzUTA tagja. Szakterülete a közgazdaságtudomány.

Aganbegjannak az utóbbi években megjelent, az alábbiakban néhány példával illusztrált főbb publikációinak témái egyértelműen megegyeznek a világgazdaság, ezen belül a szocialista országok gazdasági fejlődése érdekében aktuálisan megoldandó, égető fontosságú feladatokkal.

<u>Könyvek:</u> Szocialista vállalat irányítás	/1979/
A századforduló Szibériája	/1984/
A BAM első tíz éve	/1984/
A műszaki-tudományos haladás és a társadalmi-gazdasági fejlődés meggyorsítása	/1985/